

Dotarea bisericilor noastre cu organizații largi naționale, cari pot servi de model și altor popoare, dimpreună cu o duzină de școle secundare, diferite instituții de cultură, peste 3000 de școle populare, cu o inteligență destul de numărătoasă, care e în stare să satisfacă oricărui trebuințe și cerințe de organizare a societății și statului, cu omenii științorii de carte și cu cunoștințe de 2—3 limbi moderne, până și în satele cele mai mici și retrase cu totul de vârtejul mare al lumii; apoi schimbarea radicală a caselor, clădirilor culturale și economice de prin satele noastre; îmbunătățirea însemnată a mijloacelor de muncă, producție și de trai mai regulat a țeranului nostru etc. etc. toate sunt rezultatul unei munci fără preget dintr'un timp de abia 50 ani, și formeză la o altă cea mai formală desmințire a bărfelilor și calomniilor de tot felul, aduse poporului român în decurs de secol prin d'alde Aprobate și Compilate, și care s'a dat vre-odată unor guvernări mici de inimă și strimț la suflet!!

Pe terenul comercial și economic mai avem de înregistrat în favorul nostru număratoarele bănci și institute de credit și economii naționale, câte-va asociații comerciale și reuniuni de consum, precum și câte-va reuniuni și pepiniere de meseriași, cari toate s'au făcut din nimica și înainte numai cu câți-va ani nu erau și prin stăruințele cărora prin sate și pe la orașe ați tot mai veți câte-o firmă și nume de meseriaș român, cari se simt și se arată ca Român și fac, ca banul să circule cu mai multă înlesnire în mână și la daraverile Românilui.

Apoi un câștig moral mai mare zace în conștiința națională de Român atât de dezvoltată și aspirațiile de egalitate pătrunse în toate straturile poporului; dispoziția antagonismului și separației de castă și clasă de odinioară, care făcea adese-ori pe Român să fiă lui însuși dușman pentru căutarea și ocrotirea de interese străine cari de multe-ori îi munciau și păgubiau mai rău decât ar fi putut-o face înșiși străinii. Ați nu mai există la ei vrajba de boieri și nemeși, dintre grănițeri și negrișteri, iobagi și jelerii, Români liberi din Varmeghii și din fundul regiu etc., nu mai există diferență și spirit de gașcă între Ardelean și Bănățean, între Ardelean și Ungurean, ci toți sunt de-o singură apă. Proselitismul, fiă religios, fiă politic, încă și-a pierdut

mult din vehemența sa de odinioară, ne mai fiind supuși ați nici sub Kiriarhia Prtriarchului de Carlovetz, nici sub a primatului dela Strigon; ér interconfesionalității, nazarenii, sabatanii, socialiștii agrari și socialiștii democrați își recrutează partizanii lor cu deosebire din sinul națiunii „alcătuitoare de stat“, cum se numesc Ungurii pe sine, ér Români au rămas feriți de ei și de învățăturile lor. De sigur și acesta este un câștig și un progres, de care ne putem felicita.

De altă parte când privim în jurul nostru și căutăm după trufașa nobilime de magnați de odinioară, care dicea a fi totul proprietatea ei: pământ, apă, aer, până și stelele de pe cer credea, că sunt un drept de proprietate al ei, séu decă căutăm la nu mai puțin lacoma națiune săsescă de odinioară, care susținea, că ea singură reprezintă lumina și cultura în țără, cu școlile ei pe atunci bunicile, cu număratoarele starostii privilegiate de meseriași, cu cari bucina lumea cultă: Unde sunt ei cu toții, oligarhii și patricienii privilegiați?! — Au dispărut în neant, ajungând ceia la starea de mici cultivatori de pământ, ori proprietarași mijlocași, ér ceștia reduși numai la agricultură și la starea de mici economi de pământ, alătura și aproape egalii cu clăcașii și iobagii lor români de odinioară.

De altă parte ideile absurde ale școlii mercantile, care numai pemeșeriaș și negustor îl considera drept cetățean și om de valoare, a început deja de mult a se discredită și pe și ce trece adevăratul cultivator, *plugarul*, câștigă în toate statele mai mult teren și vadă socială și politică, grație stabilității sale neșovăitoare și evoluției uimitoare a ocupației sale, care a luat-o agricultura în deceniile din urmă.

Ați în toate statele Reuniunile agricole, Sindicatul agricole de producție și desfacere cumulativă, Reuniunile de credit și economii țărănesci („Bauern Vereine, Bund der Landwirthe“) capătă pe an ce trece o importanță și considerațiune socială și politică din ce în ce mai mare! Numai la noi sub regimul pseudo-liberalismului, a rămas *jido-vime* *privégă* încă sus cocoțată, trăind zile albe din spinarea și spre ruina claselor în adevăr producătoare și muncitoare!

De bună sémă, că la jubileul de 50 ani a luptelor pentru libertatea națională, poporul român din

Transilvania și Ungaria nu va fi cel din urmă, care să aducă prinosele sale de cultură și progres, realizate în decursul acestei jumătăți de veac. Trufașii baroni și grofi unguri și șecui de odinioară, ca și circumspecții patricienii sași din orașele fundului regiu, de s'ar scula din morminte, s'ar mira ei înșiși de progresele realizate de iobagii și slugile lor de odinioară, în interval mai puțin ca două vieți de om!

Fără îndoială decă, că poporul român a realizat într'un timp așa de scurt și cu mijloce restrinse un progres destul de însemnat.

Considerând însă mai de-aprope acest progres îl găsești străniu și te uimesce în multe privințe: Găsești progres foarte mare pe terenurile vieții culturale, sociale și economice acolo, unde nu ai avut nici un început serios, unde la 1848—49 ți-au lipsit aproape toate elementele indispensabile, ba chiar și personalul întemeiător și trebuia format din nou, — așa la școle, în artele liberale bănci etc. Din contră însă, găsim relativ puțin progres, de multe-ori stagnațiune și scăderi pe terenurile și în ocupațiunile de căpeteniă ale poporului nostru, și cari înainte vreme erau într'o stare relativ înfloritoare, așa în economia vitelor, agricultură, cultura pomilor și în a viilor.

În cultura de vite, unde înainte vreme Sasul, Ungurul și Șecuiul credea a nu pute subsista fără de a avé și ține păstori și argați de Român la vitele lor, ați ne-au întrecut cu mult, atât în privința numărului cât și a calității vitelor și sunt superiori nouă, fiind-că ei au făcut și fac în continuu sacrificii însemnate pentru îmbunătățirea raselor de vite și pentru înaintarea culturii lor, pe când poporul nostru n'a făcut până acum aproape nimic pentru dezvoltarea acestei ramure de producție și bogăția națională.

„La despărțire“.

Așa este intitulat articolul, prin care confrății noștri dela „Dreptatea“ din Timișoara își iau rămas bun dela fondatorii, abonații și cetitorii foii, care împreună cu „Fóia de Duminecă“ a ei a încetat de a mai apăre cu 31 Decembrie st. v. 1897.

„Ne despărțim“ — dic confrății noștri dela „Dreptatea“ — „în convingere deplină, că privit ca o cetă de ostași, onorabilul grup care a luptat și jertfit în giurul acestui steag, nu se poate retrage, nu este bătut, nici slăbit, nici descurajiat pe câmpul de bătăia, ci din contră: el stă ne-

clătit în luptă pe lângă principiile sale cu conștiința liniștită și curată ca raza soarelui și având firma convingere, că dușmanul comun este lovit, nu noi...“

„Esclamăm și noi în acest moment important pentru noi: s'a sistat „Dreptatea“, trăescă principiile politice-naționale ale omenilor ei, trăescă programul nostru politic-național, organismul nostru național și solidaritatea tuturor Românilor în lupta națională, precum vor și trăi, căci existența morală a organismului nostru național nu depinde dela voia guvernului, programul nostru național-politic nu are nici o trebuință de aprobare séu neaprobare prin statute din partea guvernului, ér solidaritatea noastră este o putere ce tronéză și are sé troneze exclusiv numai în ale noastre inimi, în voința noastră proprie, în conștiința noastră națională și de cetățeni îndreptățiți a pretinde egalitate politică și de drept în acest stat — nu de a cerși grația séu milostenia dela omeni asemenea altora, dér lipsiți cu desăvârșire de aceste însușiri“.

Salutând călduros pe confrății noștri bănățeni în anul nou și felicitându-i pentru bărbătescă urare ce-o fac cauzei noastre comune, le dicem: la revedere pe câmpul de luptă!

O pastorală a Episcopului Popea,

Nicolae din îndurarea lui Dumneșeu Episcop al Eparhiei gr.-or. române a Caransebeșului.
Dar și pace dela Dumneșeu Tatăl și Domnul nostru Isus Christos.

„Iubii cler și popor eparhial!“

Era un timp, și acesta a fost înainte de Mântuitorul Christos, când lumea gemea în întunerecul sufletesc. Omenii nu sciau ce vor; nu sciau ce e bine, ce e rău și în orbia sufletului lor se închinau stelelor și dobitoacelor, și în zăpăceala minții lor umblau să imblăneză pe dumneșii lor întâritați și îndârjiți cu jertfe de sânge de animale și chiar și de omeni.

Și pisma și zavistia și toate relele iadului tăbăriseră cu furie în casele bieților murtorii. Si ei nu cunoseau nici temerea de Dumneșeu, nici iubirea de omeni, și pe pământ era ură, vrășmășie și vărsări de sânge, și dreptul celui mai tare era stăpân peste toate. Și omenimea era tristă, amărită și desnețăduită, căci nu scia nimeni, ce s'fârșit au sé ia lucrurile.

Dér iată, colo la răsărit, o lumină cerescă se arată: e Christos „sorele dreptății“, trimis de Tatăl séu ceresc să vestească muritorilor mântuirea lor. Și valuri de lumină se revarsă în întunerecul lumii din înțelepciunea lui cea dumneșească.

Și cete de omeni alergă la densusul, însetați de adevăr, și ei încep a cunósce pe ziditorul lor ceresc și a se pătrunde de chiamarea lor înaltă omenescă.

pită, nu s'a sfiiț sé-și și ducă în depărire vicelanul séu plan. Hoțul de tron însă nu putea fi sigur de planul séu, cât timp era în viață moștenitorul legal; de aceea hotărî să delătura din cale pe tinărul Havelock. La început voia sé-l ucida cu mâna sa proprie. Dér, la vaetele, și rugărilor micului prințisor, nu mai avu curaj sé-l omóre. De aceea trimise după un iobagiu de al séu, pescar, cu numele Grim, căruia îi dișe:

„Grim, tu ești iobagiul meu; eu te voi face liber, pe lângă aceea putred de bogat, decă faci ce-ți voi spune eu. Ia copilul acesta, și c'o anghiră după cap, aruncă-l în mare, așa ca sé nu mai ese afară. Totă răspunderea faptei sé cadă asupra mea“.

Pescarul era dedat din copilăria la ascultare orbă, și când mai ați că prin fapta asta își capătă și libertatea, promise, că va implini bucurios ceea-ce îi poruncesce stăpânul séu. El apucă pe tinărul prințisor, și să bănuésă cât de puțin că

cine este, îl legă cu o frânghia tare și puse șcaș în gură, ca sé nu strige, după aceea îl băgă într'un sac mare, îl luă în spate și plecă la coliba sa.

Acolo îl aruncă jos și nici nevasta lui n'avu milă de bietul copil, după ce 'i se spuse, cât de mare este răs-plata promisă de Godard pentru mórtea lui. Veseli de norocul, ce le suridea, amândoi intrară în odaia, ca sé dormă, până va răsări luna și până când marea scădetóre va înlesni umblarea cu corabia. Havelock rămase singur, fără ajutor, plin de rane, mort de spaimă, ca sé și plângă în tăcere sórtea, că s'a născut ca fiu de rege și ca moștenitor al unei împărății.

Cătră miezul nopții, Grim se trezesce și strigă femeii sé-i aducă o luminare, ca sé se îmbrace. Ea intră în odaia, în care era prințul, ca sé aștețe focul. Când de mare i-a fost înșe mirarea, când acolo vedu o lumină puternică, asemenea unei flăcări de mai multe lumini de céră. La început îi orbiră ochii de ea,

după ce însă a fost în stare sé deschidă, băgă de sémă, că acesta lumină miraculoasă, ca o rață de sóre strălucitor, ese din corpul sërmanului copil, care zăcea legat pe pământ. Ea strigă, cât putu de tare, pe bărbatul ei, sé vină sé vadă și el rara vedenia. Grim încă rămase uimit ca și ea.

Amândoi grăbiră la copil, îi deslegară legăturile, îi desveliră grumazii, și étă, pe umérul drept vedură ceva, ce sémăna cu o cruce de aur și strălucă ca o vâpae de flăcări. Ei înțeleseseră bine, ce însemna acesta.

„Un semn de rege“, strigară amândoi, ca dintr'o gură. Lui Grim de-odată i-se deschiseră ochii; el se închină copilului ca moștenitorului legal al coronei Danemarcei și blăstémă pe Godard, care era pe aci sé-l ademinescă la sévrișirea unei fărădelegi din cele mai înfricoșate. Pe genunchi înainte copilului se rugă de iertare suspinând și promise a apăra pe prinț până la ultima pi-

cătură de sânge, ori-ce 'i s'ar întempla, ori va fi liber, ori va rămâne sclav... De aici înainte nu o sé servescă, decât *unui* domn, și acesta are sé fi tinărul fiu de rege.

Și s'a bucurat Havelock vedându-se scăpat din cătușe și scăpat de mórtea înfloritoare Plin de sânge și țepén în toate membrele se ridică în picioare și ceru ceva de mâncare, pentru-că trei zile întregi, Godard nu-i dase nimic de mâncare. Femeia pescarului, cu durere de inimă și cu părere de rău, pentru-că a tractat cu necruțare pe sërmanul prinț, alergă numai decă să aducă pâne și brânză, lapte și unt și tot ce aveau mai bun în colibă. Așa a fost de flămând, că a mâncat o pâne întregă. Într'aceia i-au așternut un pat môle. Grim i-a diș sé se culce și sé dormă că nu are sé-l supere nimeni.

Pe când durmea copilul, Grim se cugetă, cum sé înșele mai bine pe tutorul cel crud. Indată ce se făcu ziua, se duse la contele Godard și dișe: „Domnul meu, cu bă-

Și un curent nou dumnezeesc străbate inimile oamenilor, și o viață nouă deosebită cu totul de cea de mai înainte începe în lume.

Și pe ruinele împărățiilor pământului, Christos întemeiază o nouă împărăție cerească, veșnică, mai scumpă decât aurul și argintul, mai scumpă decât mărgăritarul de mare preț și decât toate petrele scumpe, împărăția lui Dumnezeu, care cuprinde în sine pe toți oamenii fără deosebire, bogați și săraci, domni și slugi, împărați și cerșitori, o împărăție a adevărului și a dreptății, o împărăție a dragostii, o împărăție a păcii, care nu cunoște războiul, nici vătărare de sânge.

Și care e farmecul, ce-i ademenează pe oameni a se face cetățeni ai împărăției cerești, dumnezeesci, a lui Christos?

E mai întâi figura lui sfântă, plină de smerenie și blândețe.

E bunătatea nemărginită a inimii, ce străluce pe fața lui sfântă, dumnezească, și însușă încrederea tuturor, celor-ce cu inimă curată se apropie de dânsul.

E cuvântul lui dumnezeesc plin de putere și de dulceață cerească, care străbate inimile până în adâncul lor, introducând într'ensele pacea și focul sfânt al iubirii de Dumnezeu și de oameni.

Cu aceste însușiri sufletesci, dumnezeesci, Christos a cucerit inimile oamenilor, și împărăția lui, care l'a început avea numai câte-va mii de oameni, se mări la sfârșitul veacului al IV-lea, după patru sute de ani, la 10 milioane; și astăzi, după o mie nouă sute de ani, sunt aproape 500 milioane de mărturisitori ai lui Christos, împrăștiați peste tot pământul.

Și de vom avea în vedere, cum an de an se lățește Creștinismul tot mai tare la toate popoarele pământului; că creștinii formează statele cele mai puternice, cele mai luminate și cele mai înfloritoare; că în țările creștinilor înfloresc științele, artele, agricultura, industria și negoșul; că în țările creștinilor sunt cele mai bune căi de comunicațiune; că în sfârșit aici sunt tot felul de institute de binefacere, prin care omenimea suferindă în parte este ferită de miserie și peire; de ne vom gândi că la atâtea propășiri frumoase și salutare ale mărturisitorilor lui Christos, pe toate terenurile vieții publice și private, trebuie să fim de credință și să avem puternică speranță, că religionea lui Christos este menită să aibă un mare și strălucit viitor și că ea va fi unica religione, care va cuprinde în sine pe toate popoarele pământului, spre binele și fericirea neamului omenesc răspândit peste întregul rotogol pământesc.

Dér. iubitorilor, nu toți oamenii sunt fiii luminii Nu toți sunt în împărăția cerească a lui Christos.

Fost'au pe timpul lui Christos, înainte cu 19 sute de ani, și sunt și astăzi destui

oameni de ai întunerecului, care nu știu nimic de lumina evangheliei lui Christos, nici de faptele iubirii, nici de faptele îndurării și ale milosteniei trupesci și duhovnicesci, popovedite de Christos și de Apostolii săi.

Peste 1000 de milioane de oameni gem încă și astăzi în întunerecul sufletesc, fără să știe ceva despre Christos.

Și chiar și dintre cele 500 de milioane de creștini, puțin sunt petrunși în adâncul sufletului lor de lumina evangheliei lui Christos.

Câți nu sunt dintre ei, care numai cu numele sunt creștini, și înima lor departe este de Mântuitorul lor!

Și chiar dintre fiii bisericii noastre, câți sunt ore vrednici să fie socotiți ca adeverați mărturisitori ai lui Christos?

Câți nu sunt „farisei fărnici, morminte spoite, și lupi în piele de oie“, cum dice Scriptura, care pe dinafară se arată, că sunt oameni evlavioși, cu frica lui Dumnezeu, și înima lor plină este de răutate! Oameni de altfel, care cercetază biserica care duc prinose la altar, și împart și alte ajutoare de binefacere la deosebite ocazii la vedere și cu glas mare, ca să-i audă lumea și să-i laude și să-i preamărească pentru evlavie și religiozitatea lor; dér în același timp ei se ocupă cu cele mai viclene planuri asupra altora, certăți fiind tot-odată chiar și cu frații și părinții lor, de care ei își bat joc, nesocotind multele jertfe, ce aceia le făcuseră pentru binele și fericirea lor.

Câți nu sunt, care își petrec în casele lor și în alte locuri publice, la mesele încărcate cu mâncări și beuturi și nu se gândesc de fel la mulțimea săracilor și bolnavilor, care s'ar simți fericiți, dacă ar primi o fărâmiță de la mesele lor îmbelșugate! Și câți din aceștia nu-și repun chiar și averile lor, nu-și vând moșciile lor rămase dela părinți, lăsându-și astfel copilașii golși și familiile în sărăcie și suferință.

Să fie ore, iubitorilor, și aceștia părtași ai împărăției lui Christos?

Déră când ne gândim la mulțimea acelora, care dinnic înjură cu cuvintele cele mai murdare pe acela, care face să plouă și să resară sora și să rodască țarinile lor, și le dă pâinea de toate zilele, și dinnic îi lasă să guste din darul binecuvântării sale cerești!

Ore și aceștia să fie socotiți între cetățenii vrednici ai împărăției lui Christos?

Și, în sfârșit, ce vom dice despre toți aceia, care în fie-ce zi își uită, că sunt făcuți după chipul și asemănarea lui Dumnezeu: își uită, că sunt chemați a fi vase sfinte, în care să petreacă Duchul sfânt al Dumneșirii?

Ce vom dice despre toate acele ființe, al căror suflet este subjugat de puterea patimilor celor mai urite, și cu deosebire a patimii beției, care îl degradează pe om sub dibotoc, și care trage după sine cele mai triste urmări pentru indivizi ca și pentru familii?

Când ne vom gândi la toate acele peccate, care bântue omenimea și în deosebi pe fiii bisericii noastre dreptcredincioși, trebuie să dicem, că mulți, foarte mulți sunt numai cu numele creștini, și că ei sunt vrednici a se aplica asupra lor cuvintele Mântuitorului: „Poporul acesta mă cinstește cu buzele, și în inima lor departe este de mine“.

* *

Să ne silim deci, iubitorilor, să fim vrednici cetățeni ai împărăției dumnezeesci a lui Christos. Și astfel vom fi, decât ne vom lua de pildă faptele cele sfinte ale Mântuitorului nostru Isus Christos și vom urma învățăturile lui cele veșnice dumnezeesci. Și anume, decât vom păși ura, pisma, dușmăniile și toate patimile cele uricioase, care duc pe om la peire și nefericesc familii, popore și societatea întregă, și vom introduce în locul lor dragostea frățescă și pacea în inimile noastre.

Atunci, iubitorilor, dér numai atunci vom fi fiii luminii cerești, care luminează mințile și încălzește inimile credincioșilor pentru tot, ce e bun, plăcut și folositor. Numai atunci vom fi vrednici de înalta noastră chiamare omenescă, vrednici de fericirea vremelnică și veșnică, vrednici de numele cel mai ales dintre toate făpturile lui Dumnezeu, de numele de om, zidit după chipul și asemănarea lui Dumnezeu!

Dér numai astfel urmând, iubitorilor, ne vom pute ușura și imputina tot-odată și necăsurile și greutățile, ce dinnic ne împresură în lumea această.

Șițiți voi, cât de grele sunt timpurile, cât de critice împregiurările, în care trăim. Greutățile din toate părțile cumplit ne apasă, și ajutor nu avem decât pe unul Dumnezeu în Ceruri și pe noi aici pe pământ, cum a fost tot-deuna. Dușmanii avem legiune, chiar și pe aceia, care ar trebui să ne fie binevoitori. Dér de toate acestea ne va mântui Domnul, cum ne-a mântuit și până acum în decursul veacurilor trecute. Biserica ne va fi și de aci încolo adăpostul cel sigur; împregiurul ei decât să ne adunăm cu toții, ca fiii credincioși ai ei, și să ne temem de nimeni, decât vom pune la inimă și vom urma cu stăruință învățăturile sfinte ale Mântuitorului nostru Isus Christos.

Dragoste, iubitorilor, mai pre sus de toate să avem între noi, focul ei se nu se stingă niciodată în inimile noastre, căci dragostea, cum dice Apostolul, nu voese răul, ci binele de-apropelui. Dragostea produce pacea, și unde aceste două virtuți își află locul, acolo pururea va domni buna înțelegere între credincioși și lucrurile vor spori cu îmbelșugare. Ne vom pute desvolta și întări din zi în zi tot mai mult în cele bisericesc-naționale, vom promova industria, comerțul și agricultura în necasul tuturor rău-voitorilor noștri.

Mai încolo, muncă dreptă și aveți,

iubiților, bărbăția să nu vă părăsască niciodată, păstrându-vă cele agonizante cu scumpătate pentru fiii și strănepoții voștri, ferindu-vă pe lângă aceea de patimile cele otrăvicioase, care aduc nefericire în familie, — și atunci să știți, că Dumnezeu nu ne va lăsa, și voi veți fi vrednici cetățeni ai împărăției dumnezeesci a lui Christos și adeverați fii credincioși ai sfintei Maicii noastre bisericii ortodoxe române.

În sfârșit, iubitorilor, ferțiți-vă de lupii cei răpitori, care în piele de oie se furizează printre voi, și cu fel de fel de momeli caută a vă otrăvi, a vă aduce la rătăcire și a vă abate dela credința noastră cea strămoșescă, în care s'au născut, au trăit și au murit moșii de strămoșii noștri.

Aceștia, iubitorilor cler și popor, sunt învățăturile și sfaturile binevoitoare, ce Archiereul vostru vi-le trimite, vouă și familiilor voștre, acum de sfintele sărbători ale Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Christos.

Pe lângă, care poftindu-vă viață, sănătate și spor în căsniciile și economiile voștre, rămân cu binecuvântarea mea arhierescă

Al Vostru tuturor

Caransebeș, în 20 Decembrie 1897.

de tot binevoitor:
Nicolae Popea m. p.,
Episcop.

SCIRILE DILEI.

— 3 (15) Ianuarie.

Ofrandă în loc de felicitări. În ziua de Anul nou am primit dela d-l Valeriu Bologa, directorul filialei „Albina“ din loc, suma de 5 fl. cu destinația, ca să se trimită gratuit două abonamente pe anul întreg și un abonament pe o jumătate de an la trei învățători lipsiți de mijloce. D-l Bologa rogă tot-odată pe prietenii și cunoscuții să privească ofranda această ca *espresune a felicitărilor de anul nou*. Darul acesta este merit așa-dér a înlocui felicitărilor de anul nou, destinând suma, ce ar fi costat espedarea lor, pentru un astfel de scop cultural de binefacere.

Pentru o bibliotecă populară în Brașovul-vechiu. Ni-se spune, că laudabilă mișcare, ce s'a pornit în sinul poporului nostru din Brașovul-vechiu pentru înființarea unei *bibliotecii populare*, e urmărită cu interes și bunăvoință și din partea fruntașilor români din orașul nostru. Mai mulți au contribuit încă de pe acum ajutoare în bani, și alții s'au grăbit a cumpăra bilete pentru viitoarea producțiune și petrecere populară, ce o vor aranja Marța viitoare în favorul bibliotecii, conform programului, ce-l publicăm la alt loc. Dacă publicul nostru va sprijini pornirea această după cum merită, Românii din Brașovul-vechiu vor pute avea încă în carnevalul acesta proiectata biblio-

iatul am isprăvit după cum mi-ai poruncit. Cu o anghiră grea de gât zace pe fundul mării, mai mult el n'o să mănânce pâine. Dați-mi aurul și libertatea, după cum mi-ați promis“.

Contele se uită la el încrunțat, cu ochi scânteietori, ca și cum ar vré să-l străpungă cu ei.

„Întorce-te acasă, nebunule, dise el, întorce-te acasă și rămâi un prost și iobagiu, cum ai fost tot-deuna. N'am să-ți dau altă răspălată. Pote... furcile. De acestea e vrednică fapta ta cea blăstemată“.

Alungat în chipul acesta de trădătorul mișel, Grim era foarte vesel, că nu i-a împlinit voința. Acum se temea însă de urmări pentru casul, când Godard ar afla, că copilul trăsesse. Numai decât și-a vândut tot, ce avea. afară de rociuri și de luntrișoară. Aceștia și-o găti în îngrijire pentru o călătorie mai îndelungată. După aceea luă cu sine femeia, pe cei trei feciori și două fete ale sale,

pemicul Havelock și, într'ascuns plecă cu corabia departe de Danemarca.

Abia erau trei miluri departe de țermure și dinspre mătă-nopțe — resărit se ridică un vânt puternic și îi mână iute spre țermurii răsăriteni ai Angliei, unde intrară în gurile riului Humber și nu departe de un sat eșiră la uscat. Locul acela fu numit mai târziu Grimby.

Aici, în deplină siguranță contra răutăciosului Godard, Grim își clădi o casă și erăși se apucă de vechiul său meșteșug, de pescărit.

Prindea tot felul de pesci, pe care feciorii lui voinici, în coșuri mari, îi cărau prin țără până la îndepărtata cetate Lincoln, unde îi vindeau. Din cetate apoi feciorașii aduceau tot felul de lucruri folositoare pentru casă: aduceau făină și carne, plăcinte, ba și cânepă pentru sfocicioasă nouă, și alte lucruri trebuincioase într'o casă țărănescă. Așa trăiau ei în pace și tihnă. Havelock crescă în familie și fu tractat ca și când s'ar ține cu totul de casă, ba

încă și mai bine; pentru-că lui nu-i se trăgea nimic dela gură și la lucrările grele ale economiei pe el nu-l puneau.

După ce trecură doi ani și Havelock se făcă un voinic mare și țepăn, care acum putea cugeta și lucra de sine, începă să se rușineze vădând, cât de greu muncesce tătăl-său adoptiv și feciorii acestuia pentru susținerea lor și a lui, până când el șede cu mâinile în șold și-și pierde vremea în o trândăvie deșertă.

Eu mănânc mai mult ca oricare din ei, își dise Havelock, de aceea sunt dator să fac și eu ceva ca să-mi câștig cinstit susținerea vieții. A munci nu este rușine, a șede înse ieneș acasă, întins pe pielea de urs, la căldura focului, până când toți ceialalți se spetesc cu lucrul, — este o adevărată rușine.

Din ziua această înainte, apuca și el un coș plin cu pește, îl lua în spate și se ducea cu el la țerg, ca și ceialalți. Prețul căpătat, până la o para, îl dedea bătrânului Grim.

Și așa de voinic s'a făcut în aerul bun și prospăt de mare, cu măncarea simplă și întăritore, încât putea purta și căra cu mult mai mari sarcini, ca toți ceialalți. Astfel din zi în zi se făcea tot mai tare și mai vartos, și, nu peste mult, în țera întrégă nu era fecior de sēma lui, care să se pōtă mēsură cu el. Dér cu corpul îi crescă și pofta de măncarea așa, că câștigul lui aducea puțin folos pentru economia casei, care avea să îndōpe pe un uriaș așa tiner și măncaș.

Pe timpul acesta se iscă în țera, de-alt-cum bogată, o fōmete atât de mare și bucatele ajunseră așa de scumpe, încât Grim, pe lângă tot câștigul din pescii, care îi prindea, abia era în stare să-și hrănēscă numărōsa familiă. Îl durea foarte mult, că fiul bătrânului său rege trebuia să ducă lipsă și i-se părū, că ar fi mai bine, ca Havelock să grijēscă singur de sine. De aceea îl sfătui să mērgă la Lincoln, care deja p atunci era o cetate bogată și mar

teacă, ceea ce ar și fi foarte de dorit, căci e timpul suprem de-a ne îngriji să dăm poporului nostru carte românească. Viitorea petrecere a Brașovechenilor noștri merită deci a fi sprijinită cu atât mai mult, căci aranjatorii s'au silit cât numai se poate a reduce cheltuelile, ca astfel venitul să poată fi cu atât mai mare și mai de ajuns pentru aranjarea unei bibliotecii bune. Asupra tuturor contribuțiilor se va face în curând o dare de seamă publică.

Predică: Marți, în 6 Ianuarie st. v., la Botezul Domnului, va predica în Biserica Sf. Nicolae din Scheiu: părintele Dr. Vasile Saftu.

Echivalentul. Ministrul ungueresc de finanțe a dat o ordinațiune către toate oficiile de dare, prin care dispune a se face o nouă demăsurare echivalentului pentru un period de 10 ani, începând dela 1 Ianuarie n. 1898 Administratorii averilor publice, cum sunt averile bisericilor etc., au primit deja ordinul să facă inventarul averilor de sub administrarea lor. Deoarece această e o chestiune foarte însemnată, căci dela ea depinde darea, ce-o vor plăti toate corporațiunile în timp de 10 ani, preoții noștri mai ales vor avea să procedă cu mare băgare de seamă. Indrumări foarte bune în privința acestei pot afla în cartea intitulată „Echivalentul, îndreptar practic, compus de Georgiu Pop și tipărit în tipografia arhidieceșană din Blășiu. Prețul 20 cr. (prin poștă 23 cr.) Preoții noștri ar face foarte bine, decât blanchetele umplute le ar face în câte 2 exemplare, păstrând unul în archiva bisericeii pentru a servi ca îndreptar la viitorea demăsurare a echivalentului, ce se va face din nou peste 10 ani.

Avis și mulțămintă. Subscrișul am onore a aduce la cunoștința celor interesați că, cu ziua de 24 Dec. n. 1897, m'am retras cu totul dela postul de președinte „al Asociațiunii pentru sprijinirea învățăcelilor și sodalilor rom. din Brașov“. Tot-odată mulțămesc pe calea aceasta tuturor, cari au binevoit a mă sprijini în promovarea scopurilor societății numite. — N. Petra-Petrescu.

Censură de profesor. Din Clușiu ni-se scrie, că d-l Ioan Rațiu, tinerul și zelosul profesor dela preparandia și școala superioară de fete din Blășiu, care abia anul trecut făcuse censura de profesor din filologia modernă, acum în 12 Ianuarie n., a făcut la universitatea din Clușiu o nouă censură cu succes foarte bun din științele filosofice și pedagogice, dobândind diploma de profesor pentru școlile medii. — Sincerele noastre felicitări.

Balul orașului Brașov în favorul fondului orașenesc pentru săraci se va da în 5 Februarie st. n. în noua casă de concerte. Scopul umanitar a acestui bal lasă

a se spera, că el va fi cât mai bine cercetat și va fi un punct de întâlnire pentru toate cercurile sociale mai de seamă din localitate. Invitarii nu se trimet. Bilete de intrare a 1 fl. 50 cr. se găsește la căpitania orașului, în librăriile H. Zeidner, Hiemesch și N. Ciureu, precum și la firma Frații Simay și sera la cassă. Bilete pentru balcon a 2 fl. se capătă numai la căpitanul orașului și la frații Simay.

Semnele timpului în Praga. Înainte de ultimele scene, cari au fost provocat introducerea statarului, comitetele balurilor cebrice au fost invitat pe comandantul armatei din Boemia, general conte Grünne, la balurile lor și i-au trimis bilete. Cinci dintre comitetele acestea și-au retras biletele după esecesele din Praga. În urma acestei, alaltăeri, la primul bal cebric, ce s'a ținut în carnavalul acesta, nu s'a prezentat nici un oficer și nici o persoană oficială.

Miscarea populațiunii române din Brașov în anul 1897. În orașul nostru s'au născut din sinul populațiunii române anul trecut 260 suflete, dintre cari 122 băieți și 138 fete; au murit 212, între cari 111 bărbați și 101 femei; cununii în total au fost 87.

După parochii: În parochia sfintei Adormiri din cetate, născuți: 6, băieți 2, fete 4; morți: 8, bărbați 4, femei 4; cununăți 3.

În parochia sfântului Nicolae din Prund: S'au născut 46 băieți și 69 fete, total 115; au murit: 48 bărbați și 25 femei, cu totul 73. Cununii 36.

În parochia Sf. Treimi de pe Tocile. S'au născut: 33 băieți și 32 fete cu totul 65; au murit parte bărbătescă 32, parte femeiască 42, cu totul 74. S'au cununat 24 părechii.

În parochia Sfintei Adormiri din Brașovul-vechiu. S'au născut 41 parte bărbătescă și 33 femeiască, cu totul 74; au murit 27 parte barb. și 30 parte fem. cu totul 57. Cununăți 24 părechii.

În parochia Sfântului Nicolae s'au născut în anul 1896: 150 suflete, er în anul trecut 115. Așa-dără numărul nascerilor în această parochia a scăzut cu 35 suflete. În celelalte parochii anul trecut arată puțină diferență în raport cu anul 1896.

Nou revisor scolar. Sub titlul acesta am publicat în numărul de Dumineca trecută o scire, pe care, fiind-că atunci s'a străcurat în ea o regretabilă eroare de tipar, o reproducem aci a doua-ora. Etă-o: D-l George Cherciu, fost director la școala primară Nr. 19 în Bucuresci, a fost numit din partea d-lui ministru de culte și instrucțiune publică a României ca revisor scolar al județului Dolj, cu reședința în Craiova. D-sa este fiul d-lui învățător Cherciu din Bod, lângă Brașov.

Băile eforiei școlare române din loc vor fi Marți, în 6 (18) Ian., Botezul Domnului, închise.

1. **Aplicarea multiplă.** Nu există mijloc mai bun, care se poate aplica la diferite cazuri, ca Molls Franzbrantwein care alină durerile, întărește nervii și mușchi întrebunțându-se ca adaos băi etc. O butelie 90 cr. se poate procura dînic la prin poste dela farmacistul A. Moll liferantu, curței din Viena Tuchlauben 9. În depourile din provincie se se ceră espresu preparatele lui Moll, provédute cu marca de contravenție și subscriere.

Presera anului nou în Brașov.

Ca în toți anii, așa și de astă-dată presera anului nou a fost serbată de Români brașoveni printr'o frumoasă petrecere, ce s'a dat în noua sală dela Redută din partea „Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea veduvelor sêrace din Brașov și Săcele“. Petrecerea a succes splendid, fiind cercetată de lume multă și alêsă. Avurăm printre noi și mai mulți ôșpeți din orașe mai depărtate, ca din Sibiu, Blășiu, Ploesți precum și mai mulți confrăți dela Predeal. Dintre somitățile străine am vèqut pe d-l general Fedra, pe d-l fișpan Maurer etc.

La 12 ôre din nôpte, la trecerea din anul vechiu în cel nou, când se întunecă sala spre a asculta bățiile clopotului, ce vestea finitul anului vechiu, spre plăcuta surprindere a publicului cortina teatrului se ridică încet, înfățișându-ne anul vechiu îmbetrănit printr'un moșneg ostenit de povara anilor lui. În scurt timp, în dosul acestui tablou se ridicară alte trei tablouri, cari reprezentau pe anul nou și cele patru anotimpuri. În momentul, când anul nou se arată în gloria lui, anul vechiu cădù mort, rostogolindu-se peste câte-va scări, er drăgălașele anotimpuri aruncau flori peste el. Anotimpurile erau înfățișate de nisce mândre fete din societatea noastră.

În jurul acestor tablouri fermecătoare eșiră la urmă din dreapta și stânga dintre culise junii îmbrăcați în costum național încingând o „Horă“ în jurul lor. Nici un băiețel cu steaua de colindă nu a lipsit, completând în modul cel mai nemerit tot arangementul frumos al splendidului tablou, arangiat la însărcinarea zelosului comitet al Reuniunii amintite de pictorul Hans Bulhardt.

La slobozirea cortinei, publicul izbucni în vii aplause, după care petrecerea se continuă cu aceeași animație până la 5 ôre dimineța.

Dela tinerii noștri din Lipsca.

Onorată Redacțiune! E un us foarte frumos de a felicita pe prietini și cunoșcuți de anul nou, dér calculând banii, cari se cheltuiesc pe hârtia și pe timbre poștale, dăm de o sumă atât de însemnată, încât ne dore inima vedënd, cum ea se aruncă în vânt. Temeliile câtor fonduri frumoșe

nu s'ar pute pune cu acești bani, și ca să fim sinceri, căți n'ar da bucuros mai mult, numai să se scie scuti de îngrijitorea întrebare: „Ôre n'am uitat pe nimeni?“

Dela aceea subscriși ne-am hotărît să călcăm cu începerea anului 1898 usul de până acuma, depunënd la Comitetul parochial al bis. Sf. Nicolae suma de 5 fl., care se servescă de basă, pentru înființarea unui convict patru copii sêraci din Brașov.

Rugând pe această cale pe toți cunoșcuții și prietini, pe cari datorința ne impune să-i felicitem cu ocaziunea anului nou, să considere prin această datorința noastră de împlinită.

Lipsca, 10 Ian. n. 1898.

Sterie Stinghe, stud. phil. Sectil Pușcariu, stud. phil. N. Sulică. Iosif Popovici.

Din comitatul Făgărașului.

— Manipularea pădurilor. — Ședința municipală din 28 Decembre 1897. —

Făgăraș, Decembre 1897.

Pe teritorul comitatului Făgăraș sunt la două sute de mii de jugere de pădure. Cam 120—130 de mii de jugere sunt proprietatea comunelor, bisericilor și școlilor, vre-o 59 de mii de jugere sunt proprietatea statului, er restul este proprietate a comunei Brașov și puțin și la unor privați. Avera comunelor constă cu deosebire din păduri. Locuitorii în mare parte trăiau și sunt siliți să trăescă și acuma cu venitele din pădurărit, căci alte isvôre de venite n'au.

De când s'a introdus noua lege silvanală, spesele cu manipularea și pădirea pădurilor s'au urcat în continuu, așa încât acestea, decât ar merge tot așa, nu peste mult ar înghiți toate venitele, ce le-ar pute aduce pădurile. Sunt aplicați doi forestieri cu salare frumoșe: unul în Bran și altul în Făgăraș, apoi mai sunt și 21 de vigili de pădure esaminați. Din causă, că la introducerea legii silvanale comunele n'au aplicat la timp pe cei doi forestieri și pe cei 21 de vigili, atât pe forestieri, cât și pe vigili i-a denumit în continuu comisiunea administrativă, cu salare statorite din oficiu, în sarcina proprietarilor, și acest drept și-l asigurase comisiunea administrativă pentru tot-déuna prin un statut. Afară de acesta, fiă-care comună aplică în număr corespunđător 1—2 până la câte 4 seu 6 vigili comunali.

Comisiunea administrativă proiectase schimbarea statutului în sensul, ca să se ștergă toți vigili comunali, căci, după ea, nu ar fi bun și numărul vigiliilor esaminați, pe cari îi numesce ea cu lefi mari, să se sporescă la 38 și apoi aceștia vor păși mai bine pădurile: adecă 38 de ômeni cu lefi mari vor veghia mai bine peste estinsele păduri, decât 21 de vigili esaminați și mai la vre-o 200 vigili comunali insti-

unde ușor își putea câștiga un trai cinstit. Acesta îi veni tinerului bine la scotelă, pentru-că nimic nu și dorea mai mult decât să și cerce norocul în puterile proprii. La toți le părea rău, că trebuie să se despartă de el, dér n'aveau încărău. Fiind aproape gol, bătrânul Grim îi făcù un roc dintr'o pânză folosită, și numai cu această haină călători adevăratul rege al Danemarcei pe jos, păcă la Lincoln, unde pe timpul acela contele Godric își ridică superbul cap ca domnitor asupra Angliei întregi.

Căți-va ani mai înainte domnise în Anglia un rege foarte vrednic, temut de cei răi și iubit de cei buni, așa, că poporul, sub îngrijirea lui se bucura în mare măsură de binecuvântările păcii și de o bună administrație. Din nefericire n'a avut tecior de moștenitor, er unica-i fiică, „Cetatea de aur“, la mórtea lui era prea tinără, încât nu putù fi proclamată de regină. Când i-se apropiă, a dără, césul din urmă, regele în-

trebă pe sftnicii săi și pe nobili, cui să incredințeze mai bine administrarea împărăției sale și tutoratul fiicei sale? Toți răspuseră într'un glas, că Godric, conte de Cornwallis, este cel mai sigur și mai potrivit pentru o demnitate așa mare. În urma acestei Godric fu chiămat la curte și regele, pe patul de mórte, îl făcù să jure pe tot ce are Godric mai sfânt, că va fi tutor credincios și apărătorul tinerei copile pe timpul, cât va fi minoreă, și că mai târziu va mărta-o după cel mai de trebă și mai voinic bărbat din țeră, care să fiă în stare a i apăra drepturile ei.

Astfel până când „Cetatea de aur“ ajunse anul al două-deci-lea, Godric era singur domn asupra Angliei întregi. Fiind înesă, că densusul era bogat și puternic, i-se întemplă tocmai ca lui Godard din Danemarca. Uită de jurământul și de îndatorirea sfântă față de princesa orfană. Incepù a se gândi și a face planuri, ce să începă, ca să rămână rege și

după nume pentru tot-déuna. În cele din urmă nu mai făcù nici un secret din planurile sale necinstite, ci pe față o închise într'un castel și omagiele poporului, pe față, le primea pentru sine.

Și Godric așa era de temut, încât, fără contradicere, toți se supuneau voinței lui. Tocmai convocase dieta în Lincoln pe timpul, când Havelock ajunse acolo, să și caute lucru.

În timpul lipsei celei mari inșe nu era ușor să și capete cineva ocupație. Două zile și două nopți întregi rătăci sêrmanul tiner pe strade fără să și găsească un prietin, o locuință și fără să ia o bucătură în gura lui. A treia zi, din întemplanse se afla pe pod, când bucătarul contelui Godric strigă după un hamal. Havelock în două sărituri și era lângă el, dând cu ușurință la o parte seu trântind pe alți două-dece sdrențoși, cari de asemenea se grăbiră să și imbie serviciile. El fu cel dintăiu la locul chiămat și astfel bucă-

tarul îi dete o sarcină de carne să o ducă pe deal în sus la castel, pentru care lucru Havelock capătă ca rêsplată o pânișoră de trei finici.

Acesta nu ajunse mult timp flămêdului feciorandru și a două-zi erăși stete pe pod, în speranță, că dora va capeta altă ocupație. Și acum veni bucătarul contelui și cumperă un cărucean de pesci pentru bucătaria domnului seu. Când strigă după hamali, Havelock fu erăși cel dintăiu dintre toți și căruceanul întreg îl ridică dintr'odată pe umerii săi, ca să-l ducă la castel.

Bucătarul se miră, că vede pe tiner ridicând cu atâta ușurință o sarcină așa grea. După-ce servitorul de bucătăriă luă lui Havelock sarcina din spate, bucătarul nu-i plăti îndată, ci îl întrebă, că n'ar ave voință să între în serviciul contelui, fiind-că se vede a fi un tiner voinic, care va fi vrednic de mâncarea, ce va capeta-o.

„Nici eu nu-mi doresc nimic alta“, răspuse Havelock. „Dați-mi

tuiți de comune cu simbră după posibilitate. Dér este imposibil, ca 38 de ómeni să pótă supraveghia pădurile în măsura, în care pot face acésta peste 220 de ómeni. Proiect absurd, care nu a putut intenționa alt-ceva, decât numai crearea de posturi spre a se mai căpătui prin denumiri cei necăpătuiți.

Dér nici nu s'a primit acest proiect, ci în adunarea generală a comitatului din 28 Decemvre 1897 s'a susținut starea de pân' acuma și la propunerea bine motivată a d-lui membru Dr. Ioan Turcu, s'a mai schimbat statutul astfel, că pe viitor în cas de vacanță, pe vigiliile esaminați îi vor alege înși-și proprietarii de pădure, căci acesta este dreptul lor asigurat prin lege, și numai atunci îi va denumi din cas în cas comisiunea silvanală, decât proprietarii din vina lor nu ar aplica vigilă esaminat nici în trei luni după ce vor fi provocați la acésta prin consiliul administrativ.

Dreptul de alegere îl exercită proprietarii de pădure în proporțiune cu mărimea proprietății lor de pădure, ce se află în cercul, pentru care se alege vigilă. Că după multe și grele încercări s'a primit acum acésta modificare legală și de mare interes pentru comune și în genere pentru proprietarii de pădure, este de-a se mulțami numai împrejurării, că acest obiect s'a pertractat înainte de amieză, când membrii români erau în majoritate în adunarea generală. Statutul modificat astfel se așterne ministrului spre aprobare. După aprobare, proprietarii de pădure se folosesc la timp de drepturile lor și se nu mai lase, ca să li-se confisce éráși aceste drepturi, nefolosindu-se și neusând de ele.

Este în curgere și modificarea statutului despre aplicarea și datorințele celor 2 forestieri: din Bran și Făgăraș. Acest statut s'a dat spre studiere și opinare unei comisiuni. Să sperăm, că și în acest statut se vor asigura drepturile legale ale proprietarilor, dér acésta atérnă numai dela interesul, ce-l vor arăta pentru cauză membrii români ai comisiunii municipale.

Tot în acea ședință s'a ales de fiscal comitatens subst. (onorar) d-l Dr. Ioan Turcu.

Fisalgăbirului dela Bran, Borosnyai, care este mai mult de un an greu bolnav i-s'a mai dat un concediu de 6 luni. O cerere a fisalgăbirului dela Arpaș, de-a se transpune de-acolo oficiul pretorial, séu de-a se cassa acel cerc, a fost retrasă.

S'a primit să se plătescă dela comună 300 fl., ca salariu unui învățător confesional din Beclean. S'a decis, ca banii de prisos din fondurile comitatului să se depună spre fructificare în părți egale la cele 3 bănci din Făgăraș și să se depună și la institutul „Olteana“ din Vistea inferioară de ce mii flor.

Târziu după amieză s'a votat din fon-

durile comitatului pentru amploiații comitatens 10% ca adaus de salariu din cauza scumpetei. După amieză s'au mai ales și 5 membri în consiliul administrativ, și 5 în comisiunea verificătoare. Dér noi Români am rămas în minoritate la amândouă, căci de ai noștri au votat numai vre-o 26, érá de ai lor vre-o 50.

În comisiunea municipală de regulă voturile decid. Și decât ai noștri nu vin la ședință și astfel rămânem de regulă în minoritate, tare de multe-ori perderile noastre nu se pot scusa. Avis pentru viitor, ca să se presente toți membrii români în număr cât mai complet și să și rămână acolo până la fine!

Un membru.

Din Bucovina.

31 Decemvre 1897.

Asociațiunea gr. or. a clerului bucovinean.

Eu cred, că n'ar fi de prisos ca să știe, cum și a luat Asociațiunea acésta în ceputul? Cum și în ce fel s'au compus statutele ei și de cine? Căci decât un pom bun s'a sădit în grădină, ori decât s'a plantat o flóre frumoasă și binemiroasă, acolo nu întrebă ore fiă care: cine a sădit pe cel dintâiu și cine a plantat pe cea de pe urmă? Cine-i grădinarul? Cum arată el? Așa-i pe lume și așa trebuie să fiă.

Statutele s'au compus de părintele Petrea Popescu, de d-nul prefect seminarial Gavriil Teleaga și de d-nul Dr. Ioan V. Pașcan, teolog catechet la școlele poporale din strada Transilvaniei și de la alte școli din Cernăuți — După nisece statute primite dela acest din urmă și după bună chibșuinta lor proprie. După vre-o câte-va săptămâni au fost ele petrecute în fugă de o adunare de vr'o câțiva preoți în localitățile societății politice „Concordia“ și a redacțiunii „Patriei“. În sfârșit s'au mai petrecut ele odată tot în același local în 26 Oct. st. v. 1897 la 6 ore séra, fiind de față următorii domni: părintele Nistor Vorobchevič paroch și exarch din Cuciur-mare, Zaharie Voronca paroch din Mihalcea; Gheorghe Șandru, paroch din Bogojest; Vichenție Vasilovșchi, paroch: Casian Tușinschi paroch și asistent protopresvital în Suceavă; Ilarion Badaluța, paroch; Gavriil Teleaga, prefect seminarial; Dr. Ioan Pașcan, catechet la școlele poporale din Cernăuți; Victor Zaharovșchi paroch; Ioan Doroftei, administrator parochial; Petrea Popescu, cooperator în Roș; Ioan Popescu paroch în Turen; Emilian Vavilovșchi, cooperator; Gheorghe Horga, catechet în Boian; Florea Marian, catechet gimnasial și folklorist din Suceavă; Ioan Vorobchevič, paroch în Candren; Andrei Humeniuc teolog; Atanasie Gherman, teolog; Eusebie Zaharovșchi, iurist; mai era și un călugăr, mie-

necunoscut după nume; apoi și Vasile Mironovič ca d-nul Gheorghe Mihaescu, unul administrator din Ostrița, érá cel din urmă de pe Rus-pe-Boul.

La acésta adunare a asistat și d-l redactor Dr. Val. Branice, manifestând un deosebit zel pentru cesțiunea. Înființării asociațiunii prețesc. Cu acésta ocaziă s'a mai modificat ceva din cuprinsul statutelor. Un exemplar din statute s'a prezentat Eminenței Sale Mitropolitului, rugându-se totodată cu tótă supunerea arhierescă asupra societății plănuite.

Cinci esemplare din statute s'au înaintat guvernului spre aprobare. Pe petiția alăturată statutelor stau subscriși următorii domni: Zaharie Voronca, Ioan Dihan, Petrea Popescu, Dr. Ioan V. Pașcan și Gavriil Teleaga (?)

Atâta știu eu cam de-odată. Statutele sunt acuma aprobate și ca mâne se va constitui prima adunare generală respective comitetul ei. Succes bun!

Arghiș.

Înștiințare.

Sibiu, 1 Ianuarie v. 1898.

Primind după eșirea N-rului ultim din a. tr. al „Foi pedagogice“ hotărârea On. comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane cu privire la sistarea din parte și a apariției pe mai departe anumite foi, nu am avut ocaziă a avisa și noi pe On. noștri cetitori despre acésta și despre intențiunile noastre cu privire la edarea ei și pe viitor.

Ne luăm deci voiă a aduce la cunoștința On. public, că pe anul 1898 vom continua a scote „Foi Pedagogice“ pe risicul propriu, tot în condițiile anului trecut. Și până la apariția N-rului 1-iu din anul II-lea, care, din cauza indicată și a aranjamentului nou, ce a trebuit să se facă, va întârzi cu câte-va zile, rugăm pe cei ce ar voi să aibă acésta fôia, a adresa abonamentele (3 fl. v. a. pe an, 1 fl. 50 cr. pe 1/2 de an) la administrațiunea Tipografiei arhidiecezane din Sibiu (Nagy-Szeben). Dr. D. P. Barcianu, D. Comșa, Dr. Petru Șpan, Dr. I. Stroia.

Pentru ajutorarea școlărilor săraci.

Cuvesc, 28 Dec. v. 1897.

Representanța comunei noastre politice din Covesc (Kövesd) luând în considerare starea miseră, în care se află unii orfanți cercetători de școlă, la întervenirea celor competenți în cauză, a decis într'o ședință ținută înainte de Nascerea Domnului, ca din fondul orfanal al comunei să se acopere speșele de îmbrăcăminte necesară pentru 10 școlări; care hotărâre prin întervenirea Onoratei Primăriei și în special a ze-

losului nostru notar, care n'a pregetat a osteni spre a se aproba acel conclud și din partea autorităților comitatense, s'a și eșeptuit, așa că în ajunul Nascerii Domnului s'au și împărțit între deose școlări îmbrăcăminte și încălțăminte de lipsă. În prezența d-lui notar Corneliu Iorgovič, a părintelui capelan Ioan Suci, a primarului Moise Balint și a cassarului Zaharie Jichiciu.

Subscrisul pentru acésta faptă creștinească, vin atât în numele orfanilor școlări, cât și în numele comitetului parochial a esprima mulțamită atât reprezentanței pentru nimerita hotărâre, cât și on. primării pentru ducerea în deplinire a acestei hotărâri, rugând pe milostivul Dumnezeu să înmulțescă înmiit denarul acelor, cari se îngrijesc de cei lipsiți.

Georgiu Tomi
învățător

Abonamente gratuite la numărul de Duminecă al foiei noastre am mai primit dela câțiva amici ai înaintării poporului nostru. În numărul viitor vom publica și otrandele d lor.

Literatură.

Avis literar. A apărut „Dietetica populară“ cu deosebită considerare la modul de viață al economilor români, însoțită de mai multe figuri în text. Onorații domni, cari au primit liste de abonament pentru acésta lucrare, tipărită cu ajutorul Asociațiunii, sunt rugați a mi-le retrimite cu ori și ce rezultat. Cartea costă numai 85 cr. exemplarul cu porto postal cu tot. La comanda de mai multe esemplare tot al de-acelea se dá gratis. Se pôte comanda numai pe lângă trimiterea prețului prin asemnățiuni postale la adresa: Tipografia A. Mureșan în Brașov ori la subscrisul autor 15 Ian. 1898.

Simeon Stoica,
medic în Bran (Törösvár).

Următorele cărți nouș se pot procura prin Administrațiunea foiei noastre:

Nopti de iernă, romanele pentru popor de George Simu. Conține vre-o 7 romane cu tendințe morale. Mărimea 250 pag. Prețul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

Dracul, romanele de V. R. Buticescu. E scrisă forțe populară cu tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 10 cr. (prin poștă 12 cr.)

„Lira Bihorului“, este o cârticică cu balade populare, adecă o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de Antoniu Pop. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

să mănânc de ajuns, și eu vă car apă, vă fac focul, vă taiu lemne, vă curăț fusarii, spăl vasele și implinesc oii-ce îmi porunciți, bucuros și cu credință“.

„Bine, dișe bucătarul. Du-te acum la masa de colo și satură-te odată bine.“

Îndată ce Havelock s'a despăgubit în cât-va pentru îndelunga sa postire, a și știut să se facă folositor. aducând în sus o vadră plină cu apă. Până atunci, servitorii n'au avut nici-odată pe lângă sine un lucrător așa îndemânatic și folositor. El tot-deuna era gata să pună mâna și să ajute la tôte, oii-ce venia înainte, de altă parte era tot-deuna vesel și mulțumit, ca și când ar fi fost în totă ziua sârbătoare. Cu tôte că era puternic ca un uriaș, era evlavios și blând ca un miel, modest și ascultător față cu mai marii săi, totodată cu bunăcuviință și față de cel din urmă băiat din bucătărie; nici o servitoare nu avea să se plângă vre-odată în contra lui... când nu avea de lucru se juca chiar cu copiii,

cari nepedepsiți puteau să-l întindă de membrele lui cele lungi și să-i smulgă pletele lui sâlbatică. În modul acesta se făcú plăcut ia toți, și nimeni nu-l vorbea de rău. Măestrul său, bucătarul, avea tot dreptul să fiă mulțumit cu purtarea lui și cu lucrările lui, încât în locul rocului vechiu de pânză îi dote o îmbrăcăminte nouă. După ce Havelock s'a îmbrăcat în haine nouș de nouțe, un roc tăiat după modă, pantalonii strimți, papuci potriviți, să te fi tot uitat la el. În faptă era cel mai voinic și mai frumos fecior din întreg orașul Lincoln.

În sfârșit atrase și atențiunea lui Godric asupra sa. În onorea parlamentului se aranjă jocuri atletice, la cari alergau tineri luptători și vestiți din ținuturile cele mai departate. La aceste se prezentară cavalerii și femeile nobililor, cum și orășenii, aici se prezentă și Havelock mai întâiu ca privitor. Între alte jocuri, în cari se arăta puterea cuiiva, a fost și mișcarea unei petrii, o bucată mare de stâncă, pe care o pu-

tea ridica numai un om forțe tare. Havelock nu văduse jocul acesta mai înainte, dér căpătă mare poftă d'asf încerca și el puterea la ce și măestrul lui, bucătarul, îl îndemnă să se încerce și el, pofindu-l să arăte ce pôte. A intrat deci și el între ceilalți luptători și, la încercarea cea dintâiu, a aruncat pétra cu patru metri mai departe, ca cel mai bun dintre ei. Toți recunoscără, că sunt învinși și Havelock luă premiul.

Toți, mic și mare, vorbeau cu admirație de aruncătura puternică și când auđi Godric, că cavalerii săi se minunéză de puterea tinerului, numai decât se cugetă, cum l'ar pôte folosi la planurile sale cele rele: „Am făgăduit regelui, își dișe în sine, să-i mărit fata după cel mai tare om din Anglia. Nu-mi implinesc eu jurământul, decât o dau ștrențarului ăstuia tiner, care a întrecut pe cei mai tari tineri din țără? Unde ași pute găsi un bărbat mai bun pentru ea? Havelock și nimenea altul să fiă bărbatul „Cetății de aur!“

Astfel porunci să scotă pe prin-

tesă din închisórea ei, și-i pregăt în Lincoln o primire sârbătoarească, cu pompă mare de semne false de onóre și de prietenia. Abia încetară însă de a suna clopotele de sârbătoare, cari vestiră poporului intrarea „Cetății de aur“ în oraș, și Godric îi și descoperi, ce are de gând cu ea.

„Am jurat părintelui tău să te mărit cu cel mai frumos și mai voinic fecior, ce se va găsi peste mări și țări“. „Jur pe toti sfinții, răspunse ea, gâcindu-i numai decât planul, nici-odată nu mă voiu mărita după un om, fiă el cât de frumos și voinic, decât nu este rege, ori fiu de rege, de nascere asemenea mie“.

„Tu vrei să mă înveți pe mine? strigă Godric cu mâniă. Pe parola mea, până voiu trăi eu, nu o să capeți alt rege séu domn, decât pe servitorul bucătarului meu. Mâne vom serba cununia!“

Înzadar plânse și se sbuciumă sârmăna și părăsita „Cetate de aur“. Ea era neputincióasă în mâinile neconștientóșe ale răpitorului de tron.

(Va urma).

Producțiuni și petreceri.

In Braşovul-vechiu se va arangia o Producţiune teatrală declamatorică împreună cu dans, Marţi în 6 (18) Ianuarie 1898 (în ziua de Boboteză) în salonul restaurantului Nr. 5. Venitul curat este destinat pentru înfiinţarea unei biblioteci populare pentru poporul român din Braşovul-vechiu.

Ofertele marinimose se primesc cu mulţămintă și se vor publica în „Gazeta Transilvaniei“.

Program: 1. „Musică“. 2. „Marşul lui Mihai Vitezul“, de Calomfirescu. 3. „Sărbătorea“, de Iosif Vulcan, declamată de d-l Victor Şincanu. 4. „Itzig Sin Leib“, cantoneta comică, jucată de d-l I. Iacşa. 5. „Rugămintea din urmă“, de G. Coşbuc, declamată de d-l C. Voicu. 6. „Musică“. 7. „Barbul lăutarul“, de V. Alexandri, jucat de d-l N. Jugănar. 8. „Musică“. 9. „Şaua și Țiganul“, de Th. D. Speranță, declamată de d-l D. Corbenciu. 10. „Hois cea“, cântec popular. 11. „Musică“. 12. „Nunta țărănească“, comedie într'un act de V. Alexandri. Personele vor fi reprezentate prin d-nii: G. Drăghies, D. Jaliu. N. Jugănar, D. Corbenciu, d-ra M. Jaliu, d-l N. Balea, V. Şincanu, Oprea și I. Iacşa.

In Sâmbăta Inferioară se va da o producţiune teatrală împreună cu dans, Duminecă în 4(16) Ian. 1898, în sala școlii gr. or. de-acolo. Venitul curat e destinat spre scopuri școlare. Ofertele marinimose se vor chita în public.

Program: 1. „Sărăcie lucie“, comedie în 1 act, de Ios. Vulcan. 2. „La oglindă“, poezie de G. Coşbuc, declamată de d-șora Mariora Vulc din Seliște; 3) „Foe verde de mohor“, cântată de d-rele Eugenia Musat și Mariora Vulc. 4. „Ce venat mâncai-ași ochii“, anecdotă de I. Candea, declamată de * * 5. „Vlăduțul mamei“, comedie în 1 act, de I. Lupescu.

HIGIENA

Cum se respirăm. — Cum se bem. — Cum se dormim. — Cum se umblăm.

A trăi în înțelesul de toate ții-lele al cuvântului, adică a ști să trăiești cu judecată, după adevăratele legi firești, ar trebui să fie temelia științei omenești. Și totuși nu e lucru pe care să l scim — mai rău!

Vom dovedi acesta învățând pe cei mai mulți următoarele:

Patru lucruri fundamentale sunt pe care mai ales noi nu le scim face. Aceste lucruri sunt: a respira, a dormi, a bea, a umbla.

A resufla e lucru însemnat, și cei mai mulți din noi nu scim resufla. Resuflăm pe gură. Asta e greșea mare. Trebuie să ne învățăm a resufla pe nas. Nările intortochiate, căptușite cu vase mici de sânge, apoi cu păr, sunt făcute anume ca să oprască în cale pulberea plină de microbi ce se află în aerul ce respirăm (resuflăm). Dacă resuflăm pe gură acești microbi intră prin gât în plămânii noastre.

„Nările, a dis doctorul Galtier Boissiere, sunt anticamera (tinda) plămânilor și le slujesc, ierna de încălzitor. In loc să înghițim pe gură aer rece, căpătăm prin nas aer încălzit“.

Uitați-vă la oamenii cari alergă după o căruță: toți au gura căscată și cu mâinile bălăngănind, în loc să stringă buzele și să lipescă cotele de corp când fug, căci așa nu se vor osteni cât abia să mai sufle, precum așa o pățesc,

Credeti apoi că oamenii ce fug ostesciți vasul cu apă ori la cel

cu băutura, știu să bea? Nu. Omul insetat nu știe să bea!

După ce cere vre-o băutura cât de rece, o înghite dintr'o dată, și astfel pregătesc o sudore îmbelșugată se u aprindere de plămâni. Urmarea este pregătirea pentru viitor a „lărgirilor de stomac“ bole care sunt lucru cumplit.

Trebuie să bem câte puțin și să nu luăm băutura rece în gură. Să nu bem multă băutura gazoasă ori băuturi din sticle cu gheață în ele. Cea mai bună formulă pentru beut este „puțin, der des“.

Cei cari nu vor să se supue regulilor igienice (pentru grija sănătății) vor dice:

— Ne spui istorii, care ne fac să dormim de-a picioarele.

Bietilor! Dér voi nu sciți dormi nici culcați!

Să nu mai vorbim de neregula ce domnesce în ceasurile de culcare și deșeptare. Mulți se culcă repede după mâncare și astfel se împedecă mistuirea. Ce turburare! Ce de vise urite! Când se deșteptă: greutate, cărcei... Nu s'au purtat cum trebuie cu stomacul.

Și încă bine de cei, ce nu s'au învățat cu haine de noapte cu totul nepotrivite cu trebuințele de respirație ale pielii.

Încă-i lângă patul făcut de cele mai multe ori la întâmplare și garnisit după regulile cele mai rele. Perdelele grele și pufurile sunt bucuria microbilor. Ii veți că astupă bine găurile dela sobă ca nu cum-va să între aerul, își pun tichii pe cap, își viră capul în perene de fulgi, pe când perina de păr e mai bună! (Intre acestea părul de cal e cel mai bun).

În sfârșit s'a culcat omul și etă, că nu știe să dormă! S'a culcat rău stilit, cocoșat, adus. N'a știut să se obișnuască să dormă orizontal, cu capul puțin sus, cu genunchile neîndoite.

Omul trebuie învățat de timpuriu să dormă cum trebuie.

Obiceiul de a lăsa în odaie lampa e foarte rău, căci mistue oxigen în paguba celui care dorme. Afară de asta ea lasă gazuri și mai cu semnă razele lor străbat prin pleoapele de nu lasă ochii să se odihnescă bine.

Jalnic lucru e să veți pe omeni umblând: unii treapdă în loc, alții umblă cu picioarele băț, alții fac pașii prea mari.

Când e vorba de femeii e și mai rău. Picioarele le sunt strînse, căci ghetetele le sunt mai mici decât ele.

Și cu toate acestea nu e deprinderea mai sănătoasă decât mișcarea, umbletul, ba e chiar ceva plăcut vederii o persoană care umblă bine. Dér cine ne învață să umblăm?

Toate acestea nu trebuie să ne intristeze. Nu putem ști decât ce am învățat. In afară de acesta trăim și fără a ști să resuflăm, să dormim se u umblăm, și multe altele. Vișta omului e scurtă une-ori, bine înțeles, din pricina acesta, dér de ore ce nu scim ce pierdem, nu ne prea ocupăm de acesta. Mergem înainte cum putem până la grópă.

Cu toate acestea pôte că din cele ce spusei reese puțină filosofie practică. Inainte de a învăța în atâtea școli, atâtea lucruri cari ne slujesc la puțin, n'ar fi bine să începem cu aceste lucruri simple, și așa de lipsă?... Acesta o tot cer igienistii. Lumea însă nu-i prea ascultă.

MULTE ȘI DE TOATE.

Cât mănâncă un om în 60 de ani?

Un Engles avut și sănătos în timp de 60 de ani mănâncă, după cum a calculat un statistician, peste tot 15,000 kilograme de pâne. Cartofii consumați de un om în 60 de ani se socotesc la 2 vagoane. Ce privesce carnea, ori-ce Engles mănâncă în acel timp 20 de boi și tot pe atâția porci. Ceaiul de dimineața îl bea în timp de 60 ani cu 10,000 ouă. Zahar consumă în timp de 60 ani, 60,000 kilograme de articul de mâncare.

Căendarul săptămânei.

DECEMVRE. are 31 zile. ANDREA.

Table with columns: Zilele, Căend. Iul. v., Căend. Gregor. Rows include Dum, Lun, Mar, Mer, Joi, Vin, Său.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 12 Ianuarie n. 1898.

Table with columns: Săminte, Căntăreaș per Heek, Prețul per 100 chilogr. Rows include Grâu Bănățeneș, Grâu dela Tisa, etc.

Table with columns: Săminte vechi ori nouă, soiul, Căntăreaș per Heek, Prețul per 100 chilogr. Rows include Săcară, Orz, Ovės, Cucurus, etc.

Table with columns: Productediv., soiul, Căntăreaș per Heek, Prețul per 100 chilogr. Rows include Sem. de trif., Luțernă ungar., etc.

Cursul losurilor private

din 12 Ianuarie 1898.

Table with columns: comp., vinde. Rows include Basilica, Credit, Clary 40 fl. m. c., etc.

Tărgul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 10 Ian. de 18,243 capete, la 11 Ian. au intrat 316 capete și au eșit 861 capete rămânând la 12 Ian. un număr de 17758 capete.

Se notéză marfa: ungurăscă veche grea dela — cr. până la — cr. — marfa ungurăscă tineră grea dela — 48 cr., până la 50 — cr. de mijloc dela — 50 cr. până la 51. — cr. ușoră dela 51 — cr. până la 51.1/2 cr.

Bursa de Bucuresci.

din 12 Ianuarie n. 1898.

Table with columns: Valori, Do. bândă, Scad. cup., Cu banf gata. Rows include Rentă română perpetuă 1875, Banca Rom. ult. div. fr. 12.81, etc.

S O O M P T U R I :

Table with columns: Banca naț. a Rom., Paris, Avansuri pe efecte, Petersburg, Casa de Depuneri, Berlin, Londra, Belgia, Viena, Elveția.

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Ianuarie 1898.

Table with columns: Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%, etc.

Cursul pieței Braşov

Din 15 Ianuarie 1898.

Table with columns: Bancnota rom. Cump., 9.47 Vënd., Argint român. Cump., 9.44 Vënd., Napoleond'orl. Cump., 9.52 Vënd., etc.

Domnii abonenti, cari încă nu și-au reînnoit abonamentul, să binevoiescă a-l reînnoi neamănat, ca să nu li-se întrerupă regulata espedare a țiarului.

Cu numărul de față se sistéză espedarea fôiei celor ce nu și-au re'nnoit abonamentul.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 14 Ianuarie st. n. 1898.

Table with columns: Sursa senuțutatea, Calitatea, Valuta austr. (fl. or.). Lists various grain types and their prices.

Concurs.

Postul de contabil la institutul de credit și economii „SĂLĂGIANA“ cu sediul în Jibou (Zsibó) devenind vacant, pentru completarea aceleia prin aceste se escrie concurs.

Doritorii de a dobândi acest post, împreună cu un salariu anual de 800 fl. au să-și înainteze recursesele provezute cu documintele necesare subscrisului director executiv cel mult până în 28 Ianuarie a. c. n.

Alesul va avea să-și ocupe postul în 10 Februarie 1898 n. având de a depune o cauciune în număr egală lefei sale.

Pentru orientare se notează, că alesul numai după un an de probă se va finaliza; când apoi în 2 ani succesivi va primi câte 50 fl. adaosmânt și tantiema provezută în statute.

VASILIU MICA, director executiv.

Anunț.

Intr'o familie distinsă din România se caută

o Guvernantă, care să cunoscă bine limba germană. Cele ce vor fi absolvat cursul pentru asile de copii, vor fi preferite.

A se informa la administrația „Gazetei Transilvaniei“.

2-3 109

Se caută

pentru construirea unui fructier nou la biserica gr. or. română din comuna Rehan, (tractul Sebeșului săsesc) un sculptor, eventual și pictor, de naționalitatea română, care pentru informații speciale, se

poate adresa către subsemnatul verbal, ori prin scrisoare francată

IOAN ONCESCU. 1-2.111 notar cerc. în pensiuene.

Beția vindecabilă prin Antibetinnul întrebuintat în nenumărate cazuri cu cel mai strălucit succes. La dorință trimitem franco scrisori de mulțumită din partea celor vindecați, spre vedere.

Dela TIPOGRAFIA „AURORA“, A. TODORAN

din Gherla - Szamosujvár, se pot procura următoarele cărți:

Large table listing various books for sale with columns for title, author, and price. Includes titles like 'Dumineci tom. I.', 'Dialogul Țiganului cu S. Petru', 'Opera unui om de bine', etc.

Tot ce-ai se pot procura și tot soiul de cărți și recuizite. Tóte aceste cărți se pot comanda și dela re

Anunț.

Să publică concurs cu oferte în scris pentru vânzarea casei Nr. 8, Strada Vămii din Brașov.

Doritorii au să-și înainteze oferta, în care să fiă scrisă și cu litere suma oferită pentru cum-părarea

casei, și să depună vadiul de 10% în termen de 30 de zile dela cea dintâiu publicare, la: Epitropul Sterie Stinghe. (piața Prundului Nr 18), dela care își pot lua și informații mai de aproape

Comitetul parochial al Bisericii
104,8 S. Sf. Nicolae.

Mașini de cusut Wertheim, cu împunsătură dublă, fabricat german de clasa I.

Pentru casă și meseriași liferez loco VIENA în tota monarhia Austro-Ungară.

Mașină de picior braț înalt fl. 35.50

Mașină de mână braț înalt fl. 31.50

Mașini cu corabinte rotunde fl. 49.—

Garanție 5 ani.

Timp de probă 30 de zile.

Ori ce mașină, care în durată de 30 zile nu se va dovedi de bună, o primesc înapoi pe speșele mele. — Prețul curent și mostre cusute stau la dispoziție.

Casa de export mașini de cusut: **LOUIS STRAUSS**,

firmă protocolată la tribunalul de comerț. Liferantul reuniunii a angajaților de stat VIENA, IV., Margarethenstrasse „Nr. 12 b/e.”

Adrese dela cumpărători, cu învoierea lor se publică.

1—8, 112

Tipografia de typuri veritabile de cauciuc,

în toate limbile și mărimi, precum și Stampiglii și sigile se pot comanda direct dela fabricantul **J. LEWIN**, fabrica de stampiglii și typuri Wien, Adiergasse Nr. 14, u. Telefon Nr. 12179.

O tipografie de mână completă, cu razim patent, clește și vâpselă (pasta) permanentă, pentru efectuarea de tipărituri diferite: bilete de vizită, adrese, cuverte, circulare etc. se vând cu

80	Tipuri	fl. 1.20 cr.
130	"	2.—
190	"	2.50 "
225	"	3.— "
320	"	3.75 "
400	"	4.50 "

In cas de nu convine primesc retour.

— Agenți se caută — Prețuri curente gratis și franco. —

Marea bancrută!

New-York și Londra n'au lăsat necruțat nici continentul european și marea fabrică de argintărie s'a vădit necesită să dăruiască întregul ei deposit în schimbul unei răsolate mic pentru muncă.

Eu sunt împuternicit să îndeplinesc acest mandat.

Eu trimit prin urmare ori cui, fără bogat, ori sărac, următoarele obiecte pentru mica sumă de fl. 6.60 și adică:

6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă engleză,	1 lingură de argint pentru lapte patent american,
6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată,	2 ciocanele de argint pentru spart ouă, patent american,
6 linguri de argint patent american,	6 cesci Victoria englezești,
12 lingurițe de argint pentru cafea patent american.	2 candelabre de masă,
1 lingură de argint pentru supă patent american,	1 strecurătoare pentru oțiu,
	1 zaharniță,

Tote cele 44 de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpăra pe prețul bagatel de fl. 6.60.

Argintul patent american este un metal alb, care își păstrează o dăruie argintului 25 de ani, despre ceea ce se garantează.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat nu e șarlataniă, mă simt îndatorat în public, că ori cine, căruia nu-i convine marfa în trimis banii înapoi, nimenea însă să nu treacă cu vederea o asigura această favorabilă, de ași procura această garnitură pompoasă, care cu deosebire se potrivește pentru

Dar de nuntă și cadouri ocazionale!

Depou numai la

Telephon, Nr. 7114.

am prin

A. HIRSCHBERG-S
Haupt-Agentur der vereinigten amerik. Patent-Silber-warenfabriken.

WIEN,
II., Rembrandtstrasse 19/VII.

cu scrisoarea postală sau cu trimitere practică. Înainte atâtea școli, atâtea lucruri slujesc la puțin, n'ar fi bine să se cepem cu aceste lucruri simple, așa de lipsă?... Această o tot igienistii. Lumea însă nu-i prea cultă.

(„Timpul“)

Uitați-vă la omenii cari alergă după o căruță: toți au gura căscată și cu mâinile bălăngăniind, în loc să stringă buzele și să lipescă cotele de corp când fug, căci așa nu se vor osteni cât abia să mai sufle, precum așa o pățesc,

Credeți apoi că omenii ce fug osteniți la vasul cu apă ori la cel

Prima lăcătușerie română în Brașov.

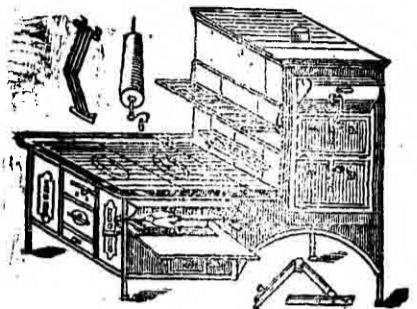
EUGEN PRECUP

Brașov, Valea lată Nr. 2.

Subscrișul am onore a aduce la cunoștința p. t. public român, că am deschis aici în Brașov, Valea Lată Nr. 2, casele Eichberger

un atelier complet de lăcătușerie artistică și de construcție,

în care voi confectiona tot-felul de lucrări, ce cad în branșa aceluia, anume: mașini de gătit bucate (Sparherd), sobe, grilagiuri, tot-felul de ferărie pentru clădiri, conducte de apă, telefoane, sonerii, tot-felul de reparaturi și altele.

Rog deci pe on. public, ca în ori-ce lucrare, ce cade în sfera măestriei mele, să binevoască a-mi da tot sprijinul și a se adresa cu încredere la subscrișul.

Lucrul meu va fi prompt, solid și cu prețurile cele mai moderate.

Brașov, Decembre 1897.

EUGEN PRECUP,

primul lăcătuș român artistic și de construcție în Brașov.

9—12, 1440

Conducte de apă și telefoane.

Numai

pe omenii

tineri

ii interesă. ză a scii, că **Injecția Orientală** a Dr. BOITON din Paris după întrebuintarea de câte-va zile lecesce și cele mai învechite suferințe. **Oleiu Santal** și **Balsam Copaive** devine de prisos, de-orece aceste mijloce strică stomacul și vindecă bóla.

Prețul unei sticle BOITON Injecția 1 florin 20.

Deposit general pentru Ungaria:

Apoteca ZOLTAN BELA Budapesta,

V. Grosse-Kronnengasse Nr. 23. (Ecke Széchenyi-platz)

Se află în farmaciile mai mari. Depou principal: la farmacia Carl Schuster în Brașov.

Adresa pentru comande cu posta:
Farmacia ZOLTAN Budapesta.

15—60

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomach și pântec, în contra căreilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemoroidelor și a celor mai diferite bóle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încóce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marea de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răceală. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylic)

La întrebuintarea giinică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătoasă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterca principală prin

Farmacistul A. MOLL

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tac

Comande din provinciă se efectuează giinic prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz engros la D. Eremia Neșoții, Teutsch & Tartler.